

Виходить у Львові що
дня (крім неділі, і гр.
кат. субот) о 5-й го-
дині по полуночі.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадане
за зложенем оплати
почтової.

Рекламації незане-
тані вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(Вибори до ради державної. — Положене
Англіїв в полуночі Африці.)

До вчерашнього дня вибрали 415 послів із 425, з яких складається австрійський парламент. Остас ще до вибрації двох послів з віденської палати торговельної і вісімкох послів з курії більшої посполітості Австроїї до тієїшої. Досі вибрали послів ділять ся на сідуючі клуби і сторонництва. Вибрали: 36 членів німецького сторонництва поступового, 46 членів німецького сторонництва народового, 23 членів вірноконституційної більшої посполітості, 4 німецько-вільноподумних дісих, 1 члена німецького союза хлощевого, 21 шенереріяців, 22 антиес-мітів, 23 членів німецького сторонництва католицько-народового, 2 німецьких клерикалів, 3 з клерикальних дісих, 4 членів німецько-католицького центру, 10 соціалістів, 19 Італіянців, 19 чеських консервативних з більшої посполітості, 3 членів партії моравської, 53 Молодо-чехів, 5 чеських аграристів, 5 чесько-народних робітників, 2 чеських клерикалів, 61 членів польського Кола, 9 членів польських народних сторонництв, 1 польського радикала, 10 Руенів, 6 членів буковинського клубу, 15 Словінців, 10 Хорватів і 2 Сербів. — Йк з того видно, збільшилося значно число радикальних Німців (шенереріяців), яких в попереднім парламенті було всього 6, а тепер аж 21; збільшилося також німецьке сторонництво народне і Коло польське, а зменшилося ряди антиес-мітів, соціалістів і Молодо-чехів, хоч всіх чес-

ких послів єсть і тепер 87, так як було давніше.

Звестний англійський політик Тібушер так представив в часописі Truth правдиве положене Англійців в полуночі Африці: «Ми займили Преторію. Ми нераз тішилися, що війна скінчена, між тим єї кінець так далеко, що їго може додати хиба око судьби. Наші війська „утлінди“, за котрих ми кров проливаємо і наші скарби нищимо, протестують проти війни, бо она їх нипить. Більшість населення в Капланіді з трудом можна удержати від прилучення до неприятеля. Ціла полуночі Африка в ворохобіні. На місце закону в ~~зупин~~ місцевостях заведено військовий суд. Тих 40.000 вояків, які мають зломити кождий опір, наростили до 200.000 людей. До 14.000 з них убито, звич 30.000 ранено. Тепер ми просимо кольоці, щоби приєднали військо, ми подвоюємо і потроюємо платню охотників, щоби їх притягнути. Наші відатки виносять вже більше як 100 мільйонів фунтів (2400 мільйонів корон). Ми мало довірюємо ся, що в Африці ~~діє~~ ся, хиба, що кожного тиждня видаємо до 2 мільйонів фунтів і читаємо спіс нових убитих.

Іще лінія характеризує положене Англійців в Африці їх теперішнє поведення. Коли поверх чвертьмільйона армія не могла зломити опору Бурів в отвертім і честім бою, зачав Кіченер намагати варварством: палив фарми і пинців маєток всіх Бурів, менша о те, чи влаштів фарм брали ще участь в війні, чи ні; жінки, діти і взагалі всіх членів родин тих Бурів, що лишилися при своїх командах, інтернували майже голих в містах, де панує брак всіго, що найцініше ~~до~~ життя; цілий Трансвааль і Оранію перемінив в одну велику кукушку. Таке поступоване, замість зломити Бу-

рів, зробило їх ще завзятініми. Одні не мали віже що стратити, другі загоріли жаждою піднести. Такі люди ідуть сліпо на найбільшу небезпеку і не перебирають ні в плянах ні в засудах. Бури доконали сего, чого до недавна ніхто був би не сподідав ся. Своїм нападом на Капланід змінили Бури ситуацію о стілько, що досі боронили своєї землі перед Англійцями, а тепер Англійці суть змушенні боронити своїх поселень перед Бурами. Кіченер велів вже забрати війска з всіх місцевостей, що не лежать здовж залізничних шляхів і збирати все армію в цілі оборони тих шляхів. Бачучи, що оружием ані підкупством — котрим Англійці зразу також намагали — не богато вдіє, зачав просити. За єго заходом утворив ся комітет, зłożений з вичнайшіших Бурів, котрій мав Девета і інших командантів переконати, що дальній їх опір нінаціо їм не придається, бо Англія від підбою обох республік не відступить. Тимчасом поселені успіхи в Капланіді так піднесли духа Бурів, що Кіченер зі своїм мировим комітетом лише скомпромітував ся. Коли комітет явив ся з своїми предложеннями у Девета, Девет велів одного комітетового розстріляти а інших висіти різками. Мимо того Англійці ще роблять заходи в тім напрямі. З Каапстадту доносять, що Кіченер звернув ся до пробуваючого тепер в Монахові Гофмана з проєсбою, аби поїхав до Африки і переконував Бурів, що їх опір не має найменших виглядів на успіх.

о законах або півілізації та о такім дрантю. З ними я вже дам собі раду.

— Я то вже пераз дивував ся, як Ви то робите — сказав Джірдльстон зацікавлений. — Вам удає ся призбирати й цялі пабір там, до найпільнийшій і найліпшій чоловік може ледве міх оріхів роздобути. Як Ви то робите?

— То би неодин хотів знати — відповів па то Міс, прижмурившись очі, як би хотів тим показати свою здібність.

— Хибаж то яка тайна?

— Ну для Вас то ніяка тайна, бо Ви не мореплавець, і для того то байдуже, чи Ви знаєте, чи ні. — Я не хотів би лиш, щоби й другі могли так само робити.

— Отже що то такого?

— Зараз Вам сказу — відповів Міс. — Він ставав очевидно щораз веселіший, а очі ему сьвітили ся, коли він розповідав о своїх ділах. — Я зашиваю ся з ними. От і спосіб, як я то роблю.

— А бо то правда!

— Аби-сте знали, так робить ся. Міс Боже, коли придути тоті аристократичні торговці з сертифікатами першої класи, то они возять ся з начальниками племен і говорять з пими та роблять так, як би мали діло з якимсь хінським цісарем, а тоді нема з того нічого. Коли же влізу помежі тих людей, то я їх скличу всіх разом до каюти, голих і чорних, так як они ходять і мимо того, що від них страшно воняє. Тоді давай руму і цускай

ФІРМА ДЖІРДЛЬСТОН

(З англійського — Конана Дойлі).

(Дальше).

Мореплавець успокоїв ся, хоч погляди його принципала не переконали єго. Ну, добре — забурмотів він — іду сюбі, нехай і так буде, не потреба о тім дальше й балакати. То Ваша річ пускати зігнілі кораблі на море а мені даете можність не за дармо виставляти ся на небезпечність. Оттак і я вдоволений. Ви вдоволені також, нехай і так буде.

— Так добре. Може ще напете ся руму?

— Ні, ані капельки.

— Чому ні?

— Бо хочу мати трохи ясну голову, коли говорю з Вами, пане Джірдльстон. Поза Вашою конторою можу Вам служити, але я не хочу рівночасно робити угоду і запаморочувати ся. Отже коли маю знов вибирати ся?

— Коли набір з корабля зашріче ся і набере ся пового. За три тиждні або за місяць. Я думаю, що Снейдер верне вже тоді з „Дівчиною в Атін“.

— Скорі що не приключиться ся в дорозі — сказав капітан Гамільтон Міс і подивив ся байдужно. — Він був в Сієра Леоне, коли ми

верталися із береже. Я не міг там причасти, бо тоті злодюги виробили собі шовно-власть против мене, за то, що я стрілив до якогось мурина.

— То було безбожне діло, дійстно дуже несправедливо — сказав купець поважно. — Ви зовинні мати на оці інтереси фірми. Ми не можемо того терпіти, щоби в такий спосіб добрий порт був замкнений для нашої фірми. Чи они передали Вам ту повновласть?

— Якийсь пінний мурин приніс єї на корабель

— А Ви єї читали?

— Ні; я кинув єї у воду.

— А що стало ся з мурином?

— Ну — сказав мурин, виникнувши зути — коли я ту мазанину кидав у воду, то він держав єї в руці. Таким споєбом, бачите, і він пішов у воду. Я тоді витягнув якор і поспішив даліше.

— А там суть жеруни?

— Може який знайде ся.

— Дійстно, Міс — сказав купець — Ви мусите старати ся запанувати над своїми грошними пристрастями. Ви согрішили против цієї заповіди божої і замкнули „Чорному Орлові“ торговлю з Фрітавном.

— Она не була й сотника варта — відповів мореплавець. Я би впрочім не дав й дудка за яку пебудь з британських осель. Дайте мені правдивих пігрів, людий, що не зпають нічого

Н о в и н к и.

Львів дня 18 січня 1901.

Інtronізація Впреосьв. Митрополита Андрея Шептицького. У вчорашніх своїх промовах на привіти о. митрата Білецького на дверці зелінім і в церкві, дякував Впреосьвящений насамперед за сердечне повітання, а відтак по здоровивши капітулу, духовенство і сьвітських зазначив, що обіймаючи заряд архиєпархії львівської має лише одно бажане і одну мету, а то: добро церкви і народу. В тих єго змаганнях повинні підкріпти єго веї, як духовенство так і сьвітські і заєдно повинна бути між архиєпархією, а вірними тісна духовна звязь. Обіймаючи провід архиєпархії, згас що боре на себе тяжкий і трудний обовязок, але має надію, що найде підпору в народі. Підійде торжество хвилі і обіцяє совістю і вірю вицовити свій обовязок. — Вечером відбув ся у Впреосьв. Митрополита обід, в котрім взяло участь кілька десять осіб з кругів сьвітських і духовних. Ний по годині 12-ї розпочали ся представлення поодиноких осіб і представителів товариств.

Праця Митрополита рускими товариствами в Станиславові. До „Ціла” написать з Станиславова: В понеділок 14-го с. м. яко в день нашого Нового року явилась у єго Впреосьвященства, Митрополита Андрея гр. Шептицького представитель усіх тутешніх руских товариств, щоби зложити єму желані а при тім попрацяти єго. В імені представителів усіх товариств промовив радник Карапович. Згадавши коротко про сумну і невідрядну минувшину руско-українського народу до кінця XIX століття, висказав надію, що з настанем нового століття настане й лучна доля для нашого народу, що він двигнеть з дотеперінного занепаду і забуття, а надію тую побільшав обетавина, що як-раз з настанем сего нового століття засіде яко керманич на владичім престолі у Львові Впреосьвящений Андрей. Задача, що чекає єго, велика і важка, то-ж бесідник в імені всіх Русінів желав до сповіщенії єї найлучшого усіх усіх змаганіх, здоровля і многих літ. — У відповіді на ті слова Впреосьвящений висказав

в гарій, ядерні і цвітучі руско-українські мові, що він добре пізнав долю руско-українського народу; наглядно пересвідчив ся, що народ наш дійсто в забутю і невідрядні положені, на що зложили ся веїлакі обетавини. Однакож з другого боку пізнав, що наш народ ще непережитий, непадегенерований, як декотрі інші культуристі народи західні, але народ съїжджий, новий живучих сил, і сеє обетавина дав як-раз запоруку, що наш народ має перед собою велику будучість. Він дякує за ширі желані і висказув новшу надію, що сильними силами, в згоді, і єдності удасть ся нам народ наш двигнути з его дотеперінного невідрядного положенія, довести єго до красної будучини і дочекатись той хвилі, що народ наш стане на становищку, яке ему належить ся між іншими народами.

Курс для писарів громадських третій з ряду буде відкритий при Відділі краєзім з днем 17 цвітня. Кандидати мають зголосувати ся за посередництвом своїх виділів повітових.

Належість за обіди для вояків. Міністерство оборони краєвої в порозумінні з міністерством війни установило на основі § 51 закону з 11 червня 1879 В. з. д. ч. 93 належість за обіди, які має виплачувати військова каса в Галичині від 1-го січня до кінця грудня с. р. в часі переходу війск: від застуника офіцера до рядового 51 сот. у Львові, 48 сот. в Кракові, а 35 сот. в других переходових стаціях.

Прогулька бальоном. З Переминія доносять, що дня 11 січня с. р. поручник Шріміф, з тамошнього військового відділу бальонового і др. Валентин, член метеорологічного інститута віденського, урядилі воздушну подорож. Бальон пущено в Гірку о 8 год. рано, коли температур показував -22° Ц. На висоті 1.200 метрів температур показував $+0$, на 1.500 м. було $+3^{\circ}$ Ц., а на найвищій височині злету показував температур -8.2° Ц. Бальон спустився долів по 11 годин в Гутищах Ненадівських.

Вечерок з танцями на дохід уного молода ж Рукої буреї в Бережанах відбудеться в неділю дня 3 лютого 1901. Ветчина від особи 2 кор. Убори вечіркові. Добродійні датки з відчюстю приймає ся. Початок о годині 8 вечором.

Фляшку з рук до рук. Тоді ім, бачите, розважутися зараз язинки, і коли я лежу собі спокійно, знаю зараз, де що можна виторгувати. А коли вже знаю, що можна роздобути, то хиба би якийсь чорт вліз мені в дорогу, щоби я того не дістав. А тоді они дають ся охотно туманити та ще й памятають на мене, бо я добре з ними обходив ся.

— Знаменитий плян, Міре — величавий плян! — відозвав ся старший спільник. — З Вас неоцінений слуга.

— Але я розбалакав ся — сказав капітан встаючи з крісла — а мені таки вже добре вишло в горі. Я не від того, щоби запинувати ся з начальниками муринів, але аби мене так по тій правді чорт взяв, коли я — він тут замовк а усіх єго принципала показав єму, що той зрозумів єго комілменти.

— Скажіть же мені — говорив він далі — тручаючи свого принципала лікtem — як би ми поєднані разом були потонули, то мен здав ся, що Вам рахунок не був би відовн згожував ся — чи як?

— Як то?

— Ну, ми були обезпечені, коли вибрали ся в дорогу. Якесь нещастє могло Вам пагнати тисячі до кишені, я то знаю дуже добре. Але течер мені здає ся, що набір більше варт як асекурація і Ви були би стратили, як би ми були розбити ся. Може ні? Отже Ви були би пересекулювали ся, що?

— Ми, бачите, мусимо ризикувати — сказав купець поважно.

— Бувайте здорові, пане — сказав капітан поквапно. — Коли Вам буде чого потреба, то можете мене знайти під „Золотим Когутом“.

Коли він вийшов з комори, вернув Езра назад до свого батька.

— Дивний чоловічко — сказав він показуючи головою в ту сторону, куди Міре пішов. — Я чув, що він ревів як той віл, і дія-

— **Львівські манти.** Вже від давшого часу крутив ся по Львові якийсь мантій, котрий у флянках з підробленою ельзовою продавав всілякі ніби то наїзноманіти юни, коняки і горівки, походячі, як то він вмавляв в людів із склепів, котрі побанкрутували і мусили свій товар продавати на ліквідації. Зналиши ся такі, що повірили мантиї і купили у него одну, дві флянки вина, горівки або коняку; але її зараз, хоч вже за пізно, нереконали ся, що у флянці була найпростіша боянка не варта її кількох крейцарів. Отже той мантій зажив вчера до дирекції пошт. забувши очевидно, що там вже раз продав флянку „правдивої Бенедиктинки“ і прийде знову свою горішку на продаж. Понідомлено о тім поліція арештувала мантиї, котрий називає ся Штерцер. — Другий мантій спекулює знов на польський патріотизм, показув якесь, розуміє ся, фальшиві папери на доказ, що брав участь в „борбі за вітчизну“, і вишукавши собі добру нагоду, краде, що ему пощає ся в руки. Так явив ся він вчера в інституті ім. Оссолінських і украв там п. Волод. Б. гебанову палице зі срібною головкою вартості 40 к. та продав зараз в якісь шинку слуг Семенюкові за 1 к. 20 с. Портнєв ще в пору кинув ся за злодієм і зловив єго та віддав до поліції. Сеть то якийсь Василь Каню, мужчина піседєшіть кілька літній, чоловік мало коли гверзий, з довгою шиковатою бородою. — Наконець крутиться і якась мантиїка, що представляє ся за учительку з Острівчика коло Красного. Аину Ядвигу Раціборську і патягає всіляких ремісників та промисловців, котрим обіцяє роботу у власника Острівчика п. Казим. Яворського. Жергвою єї мантиїства сталися механік Домінек і столяр Філевич.

— **Злодійска відвага.** В оригінальній і дуже небезпечній способі утекло в Дрездені з поліційного аренчу на четвертім поверсі, чотирох злодіїв: робітник Вольф, мулір Шмідт, кельнер Вебер і коваль Скель. Они видобули з печі пітбу зелізну, вирвали нею донки помосту в свої кели зробили діру в стелі під собою і так дістали ся до відділу канцелярійного, де порозивали всі столи, шукаючи за грінами. Відтак скрутили з ручників шнур і спустили ся по дроті від громозводу на землю і поїхали. — Далеко лекше було видобути ся самим львівським злодіям з місцевого аренчу. Они мабуть ві вгорок вночі візли ся до „роботи“ і вибили діру в стелі аренчу, видобули ся звідси до пріпираючого будинку дирекції зелізниць дер-

того уважав за потрібне підслухувати, що він говорить. Але мимо того всого з него добрий слуга.

— З него вже також зробив ся дикий — сказав батько. — Він навіть між пими як би між своїми. Для того љ може так легко дати собі з ними раду.

— Та љ підспоне, здається, не богато єму підходити.

— Єго тілу не підходить, але єго душі, Езо! Але вернім до діла. Шіди до агента асекураційного і заплати премію за „Чорного Орла“. Коли дастіть ся, то підвісши по лицю; але осторожно, Езо, і з розвагою. Еюрабель вибере ся в дорогу більше менше в часі рівночества, коли бувають бурі. Як би тоді мало щось стати ся, то було би не зле, як би фірма при тім не потерпіла.

Глава друга.

Единбурзький університет може хиба лише в трохи злобнім жарті називати ся *Alma mater*¹⁾ своїх студентів. Коли она взагалі матірю, то на всякий случай она дуже геройсько і спартанської вдачі і укриває свою матірю прихильтість з незвичайним успіхом. Одиночні ознаки, які можуть заінтересувати, і з якими она виступає супротив кожного штитомця, показуються при тих нерідких нагодах, коли она відзвиває ся до їх мопонки. Аж дивно тоді, як tota стара квіочка дуже сильно числити свої курята і як точно доставляє їм свої жадання кожному з тих тисячів в державі, котрі мимо того, що она їх занедбуве, держать ся з піжною прихильністю своєї старої високої школи. Вже в її поверховності лежить якась символізм.

¹⁾ *Alma mater* (лат.) „кормляча маті“ — так називали римські поети богиню Кібелю, матір богів. Від того ніша її назва університетів, даючи духову поживу.

Молодець, що постуває на англійській університет, входить лише до трохи більше ученії школи, як перед тим. Коли він був перед тим в Гарро або Ітон²⁾, то жите, яким він там жив в найвищих класах, ріжнить ся лінн мало від того, як єго дожидає на лавках Оксфорду або Кембрідж. Тут суть поміщення, в котрих меншали перед ним цілі покоління студентів і в котрих так само многі будуть по нім меншати. Там пильнують єго віри і ожидают яківсь, що він буде в колегії так само вести ся як і в церкві. О назначенії порівнянні бути бути дома. Коли бін не вів ся так як потреба, то окремі урядники записують єго і доносять о тім старшині, а закон карний винесе постійно над єго головою. Але за то єго університет дуже сильно ним інтересується. Розіщує єго, коли він пильнує ся. Єго ждуть нагороди і ноти, за котрі дістает харч та множество грубих стицендій, скоро лише хоче старати ся о них.

На шкотськім університеті того всого на- ма. Там молоденький учений платить свій фунт штерлінгів і єсть вже студента. Він може тоді робити, що ему сподобає ся. В означених годинах суть виклади, на котрі він може ходити, коли має охоту. А не має охоти, то љ не ходить університет не змушує єго до того. Що до єго віри, то університетови байдуже про то; нехай покланяє ся й соню або

²⁾ Гарро (Harrow) і Ітон (Eton), славні англійські інтернати або колегії.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цілком перероблене і побільшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстрацій, карт і пляшів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстрацій хромолітоїр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового видання того твору, однокого в загальній літературі, єсть літературским явищем не малої ваги. Розійшлося его в 4-ох видах більше як півтора міліарда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличайший сучасний твір, як словар людского знання.

Той лексикон можна дістати в комплесті, всі томи нараз на силату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів, Пасаж Гавсмана.